Ankenævnet for Forsikring

Den 8. november 2017 blev i sag nr. 90845:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har erhvervsevnetabsforsikring i PFA Pension. Han klager ved sin advokat over selskabets regulering af forsikringsydelserne.

Det fremgår af sagen, at klageren siden marts 2003 har fået udbetalt forsikringsydelser for erhvervsevnetab.

Selskabet har anført, at det har reguleret den løbende forsikringsydelse korrekt og siden 2010 har reguleret med 0,5 % årligt.

Klageren har anført, at forsikringsydelserne skal reguleres i henhold til Danmarks Statistiks nettoprisindeks.

Klagerens advokat har i brev af 3/5 2017 til nævnet bl.a. anført:

> "Min klient tegnede den 31.01.1997 en erhvervsevnetabsforsikring hos PFA Pension.
>
> I september 2001 modtog min klient orientering om nye forsikringsbetingelser gældende fra 01.01.2002. Orientering og policevilkår fremlægges som sagens bilag 1. Kundekopi vedlægges som sagens bilag 2.

Min klient fik konstateret et tab af erhvervsevne i 2003, hvorefter han løbende har fået udbetalt ydelser fra PFA. Min klient har årligt modtaget orientering om udbetalingens størrelse for det kommende år, men det fremgår ikke heraf hvorledes ydelsen beregnes.

I 2016 retter min klient henvendelse til PFA, idet han undrer sig over sammenhængen i udbetaling og regulering af præmien.

Min klient modtager herefter besvarelse samt efterregulering den 06.06.2016 samt 07.06.2016, der vedlægges som sagens bilag 3.

Min klient kan fortsat ikke gennemskue reguleringen og kontakter derfor undertegnede med henblik på en gennemgang af min klients udbetalinger.

Jeg retter på baggrund heraf henvendelse til PFA pension ved min skrivelse af den 04.08.2016, der vedlægges som sagens Bilag 4.

Efter utallige rykkere modtager jeg endelig den 15. november 2016 et svar fra PFA, der fremlægges som sagens bilag 5.

Idet jeg forsat ikke er enig i PFA's opfattelse af sagen fremsender jeg igen en skrivelse til PFA den 16.01.2017, der vedlægges som sagens bilag 6.

Efter endnu et utal rykkere modtager jeg svar fra PFA den 21.04.2017, der fremlægges som sagens bilag 7.

I skrivelsen af den 21.04.2017 har PFA omsider anerkendt at min klients nuværende udbetalinger reguleres ud fra policevilkår 2002 (der er fremlagt som sagens bilag 2), hvorfor jeg ikke antager, at det er nødvendigt at nævnet tager stilling hertil.

Som det fremgår af mine skrivelser til PFA pension er det min opfattelse, at min klient en gang årligt har krav på indeksregulering af udbetaling af ydelser i henhold til erhvervsevnetabsforsikringen i henhold til udviklingen i Danmarks statistiks nettoprisindeks.

Det er derfor min opfattelse, at min klient har et større tilgodehavende henset til den mangelfulde regulering fra 2010 og frem til d.d., ligesom min klient også fremover vil have ret til den pågældende regulering i den resterende udbetalingsperiode.

PFA har dog herimod gjort gældende, at regulering af udbetalingen er sket ved en fejl; og at PFA derfor har været berettiget til at ændre regulering af udbetalinger således, at disse alene reguleres med 0,5% årligt.

Det er på baggrund heraf min opfattelse, at sagen er egnet til forelæggelse for nævnet.

Jeg skal på vegne af min klient gøre gældende:

At det ikke af parternes aftalegrundlag fremgår, at regulering af forsikringsdækningen ikke har virkning for udbetaling af løbende ydelser,

At forsikringstager på ingen måde burde indse dette,

At dette tilsyneladende heller ikke har været klart for PFA, idet de også selv tidligere har foretaget regulering af udbetalinger til forsikringstager,

At PFA har udarbejdet policevilkår og som følge heraf også er ansvarlig for eventuelle fortolkningstvivl heri,

At PFA ved regulering af udbetalinger helt frem til 2010 har skabt en berettiget forventning hos forsikringstager om, at der sker regulering af udbetalingen,

At det ikke fremgår af policevilkår efter hvilket indeks pristalsregulering sker,

At PFA ved regulering i henhold til udviklingen i Danmarks statistiks nettoprisindeks i en lang årrække har skabt en berettiget forventning hos forsikringstager om, at regulering sker i henhold hertil,

At PFA på baggrund heraf med urette har foretaget en ændring i regulering af udbetalingerne i 2010 og frem til d.d., og

At PFA på baggrund heraf er forpligtiget til at efterregulere udbetalingerne fra 2010 og frem til d.d. samt udbetalingerne frem til ophør af forsikringens udbetaling årligt i henhold til udviklingen i Danmarks statistiks nettoprisindeks.

Der henvises endeligt i forbindelse med nævnets stillingtagen til nærværende sag til nævnets afgørelse af den 02.09.2015 sags nr. 87616, idet det heraf fremgår, at

1) Forsikrede ligesom min klient havde fået indeksreguleret udbetalingen i en lang årrække,
2) PFA forud for sagen ved ankenævnet havde anerkendt at de havde skabt en forventning hos forsikringstager om regulering af udbetalingen og at PFA derfor havde tilbudt at regulere udbetalingen med 0,5% fremover og
3) PFA i den konkrete sag efter anlæggelse af sagen hos Ankenævnet udbetaler forskellen mellem det faktisk udbetalte og pristalsreguleringen (Dog kun 3 år tilbage på grund forældelse).

På baggrund af pkt. 3 pålægger ankenævnet ikke PFA at udbetale yderligere.

I ovenstående situation var forsikringsperioden ophørt og der er derfor ikke taget stilling til om udbetalingen ligeledes skulle reguleres efter til udviklingen i Danmarks statistiks nettoprisindeks fremover."

I brev af 1/6 2017 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Hvad handler tvisten om – parternes overordnede synspunkter?
PFA Pension har reguleret den løbende forsikringsydelse korrekt og har siden 2010 reguleret med 0,5% årligt.

Forsikrede ønsker dog, at udbetalingerne fra 2010 og fremefter bliver reguleret i henhold til udviklingen i Danmarks Statistiks nettoprisindeks i stedet for de 0,5%, som udbetalingerne er blevet reguleret med. Forsikrede mener, at dette indeks er blevet anvendt i en lang årrække og har skabt en berettiget forventning om fortsat at ville blive anvendt som reguleringsindeks. Det fremgår ikke af policevilkårene, hvilket indeks der vil blive anvendt.

4. 90845

Sagsfremstilling
Forsikrede har en gruppeforsikring – Familiesikring Tab af Erhvervsevne. Han blev i september 2001 meddelt ændringer af forsikringsbetingelserne gældende fra 1. januar 2002.

Forsikredes erhvervsevne blev nedsat i dækningsberettigende grad i 2003. De gældende forsikringsbetingelser er således dem, der fremgår af Bilag 1.

Forsikrede har modtaget halv forsikringsydelse fra 20. marts 2003 til 1. april 2009 og herefter fuld forsikringsydelse som fortsat udbetales.

PFA Pension har reguleret forsikringsydelsen med 1,46 % fra 2006 til og med 2009. Forsikrede henvender sig i 2016 med forespørgsel om regulering og PFA Pension regulerer forsikringsydelsen med tilbagevirkende kraft med 0,5% fra 2010 og fremefter.

PFA Pension har fulgt op på udbetalingen af forsikringsydelse og den 10/4-2015 er forsikrede pr. brev oplyst om, at vi fortsætter udbetalingerne og vi vurderer tillige, at hans erhvervsevne er varigt nedsat, hvorfor forsikrede tilkendes præmiefritagelse fra den 1. januar 2015. Kunden retter henvendelse i 2016 med forespørgsel om regulering af præmien og udbetalingens størrelse.

PFA Pension oplyser jf. Bilag 3 forsikrede om, at det er korrekt, at prisen for forsikringen er blevet reguleret hvert år frem til, at PFA Pension har vurderet hans erhvervsevne blev varigt nedsat. Forsikrede orienteres tillige om, at den årlige prisregulering af præmien ingen sammenhæng har med forsikringsydelsen.

PFA Pension opdager i forbindelse med forsikredes forespørgsel, at forsikredes løbende forsikringsydelse ikke er reguleret tilbage fra 2010. Den 7/6-2016 orienteres forsikrede i brev om at PFA regulerer hans forsikringsydelse med tilbagevirkende kraft fra 1/1-2010. En regulering der går længere tilbage end PFA Pension er forpligtet til i henhold til gældende forældelsesregler.

Advokatfuldmægtig … henvender sig på forsikredes vegne ved brev af 4/8-2016 og oplyser, at forsikrede har svært ved at se sammenhængen med det tidligere udbetalte og de indgåede kontrakter. Advokatfuldmægtigen ser i de dokumenter, hun er i besiddelse af, at der ikke er sket pristalsregulering af forsikredes udbetalinger siden 2007. Hun skriver tillige, at det ikke fremgår af policen hvilken sats pristalsreguleringen sker på baggrund af, men af beregningerne ses, at der er anvendt en sats på 0,5%. Hun anmoder om at der skal ske en pristalsregulering ud fra Danmarks Statistiks nettoprisindeks. Bilag 4

PFA Pension fremsender oplysninger til advokatfuldmægtig … 15/11-2016 bl.a. i form af en tabel, hvoraf reguleringsprocenten fremgår. Her fremgår det, at forsikringsydelsen er reguleret med 1,46% årligt fra 1/1-2007 til 1/1-2010. Det fremgår tillige, at PFA Pension har reguleret fra den 1. jan 2010 med 0,5% årligt. Forsikredes bilag 5

Den 16/1-2017 retter advokatfuldmægtig … henvendelse til PFA Pension for at få afklaret hvilket indeks reguleringen sker efter. Hun skriver, at pristalsreguleringen er frem til 2007 sket efter Danmarks Statistiks nettoprisindeks og hun mener, at det må lægges til grund som gældende mellem parterne. Bilag 6

PFA Pension svarer advokatfuldmægtig … i brev af 21/4-2017 bl.a., at det fremgår af 'Tilmelding til Familiesikring Pension og Tab af erhvervsevne', at forsikringsdækningen pristalsreguleres hvert år den 1. januar. Herefter skriver selskabet, at 'Der er ikke hverken i

henhold til forsikringsbetingelserne eller begæringen om forsikring ret til regulering af den løbende forsikringsydelse.' PFA Pension har på trods heraf reguleret udbetalingen uden, at der har været hjemmel hertil i forsikringsbetingelserne, da PFA for nogle år siden besluttede at regulere lignende udbetalinger med 0,5% årligt. Forsikredes advokat(fuldmægtig) orienteres tillige om at udbetalingen fremover reguleres. Bilag 7

PFA Pension har reguleret korrekt, se nedenfor, og PFA henviser til betingelserne, idet det fremgår af Familiesikring Tab af Erhvervsevne § 4, stk. 3, at 'Gruppeforsikringens forsikringsydelser reguleres hvert år den 1. januar i overensstemmelse med gruppeforsikringsaftalen'.

Begrundelse for PFA's 'afgørelse'
PFA Pension har reguleret udbetalingen fra 2007 til 2010. Forsikrede retter henvendelse til PFA Pension i 2016 med forespørgsel om regulering af præmien og udbetalingens størrelse. I den forbindelse ser PFA, at forsikredes udbetalinger ikke er reguleret siden 2010 og PFA Pension regulerer herefter forsikredes udbetalinger for perioden fra 2010 og fremefter med en reguleringssats på 0,5%. PFA Pension vurderer, at en forrentning på 0,5% er rimelig, fordi den svarer til forrentningen i nyere betingelser for denne type forsikring.

I forbindelse med forsikredes forespørgsler om regulering af præmien og udbetalingens størrelse, skal PFA Pension beklage kommunikationen. PFA Pension har i 2016 efterreguleret udbetalingerne fra 2010 med 0,5 %. En regulering, som går længere tilbage end selskabet er forpligtet til i henhold til gældende regler om forældelse. Satsen svarer til den sats, der er anvendt i lignende forsikringer, der er tegnet i nyere tid.

PFA Pension mener, at forsikrede i 2016 ikke kan have en berettiget forventning om, at hans udbetalinger skal reguleres efter samme reguleringsprocent med tilbagevirkende kraft fra 2010.

Såfremt Ankenævnet mod forventning måtte nå frem til, at forsikrede har et krav på yderligere regulering af sine ydelser gør PFA Pension gældende, at krav, der ligger mere end 3 år før sagens indbringelse for Ankenævnet, er forældede jf. Forældelsesloven § 8, jf. § 3. Krav vedrørende løbende ydelser af denne aktuelle karakter forældes successivt efter 3 år. Dette henvises også til i Ankenævnet for Forsikrings kendelse 87616.

PFA Pension henviser i øvrigt til nævnets afgørelse af 22/2-2017 sagsnr. 89880, hvor nævnet finder, at klager ikke har bevist, at han har eller haft krav på en ydelsesregulering udover det, som selskabet har foretaget. Nævnet har lagt vægt på, at en tidligere reguleringssats år tilbage ikke i sig selv har skabt grundlag for en sådan løbende fremadrettet ydelsesregulering.

Konklusion
PFA Pension fastholder således, at forsikrede ikke har ret til yderligere regulering af sine ydelser. Såfremt Ankenævnet mod PFA Pensions forventning finder, at forsikrede har ret til yderligere reguleringer gør selskabet subsidiært gældende, at ydelser der er ældre end 3 år fra den dag, sagen bliver indbragt for Ankenævnet for Forsikring, er forældet."

Klagerens advokat har i brev af 19/6 2017 til nævnet bl.a. bemærket:

> 'Det fastholdes, at det i kontrakten **ikke** fremgår, at regulering af forsikringsdækningen ikke har betydning for udbetaling af årlige forsikringsydelser.
>
> Forsikrede har således ved læsning af kontrakten haft en forventning om, at også ydelsen reguleres i takt med samfundsudviklingen, således at forsikredes købekraft ikke udhules (hvilket vel også netop er hensigten med en regulering af dækningen).
>
> Herudover har PFA som tidligere oplyst løbende reguleret forsikringsydelsen, hvorfor forsikrede har haft en berettiget forventning om, at ydelsen og ikke alene dækningen reguleres.
>
> PFA **opfordres** til at oplyse hvorledes man er kommet frem til reguleringssatsen af forsikringsydelsen frem til 2010.
>
> Forsikrede har som det også fremgår af PFA 's sagsfremstilling flere gange kontaktet PFA og gjort indsigelser i forhold til størrelsen af udbetalingen til forsikrede.
>
> Det er min opfattelse, at PFA ved sin skrivelse i 10.04.2015 bevidst ikke har gjort forsikrede og andre tydeligt opmærksom på ændringer i reguleringen, ligesom PFA undervejs har afgivet en lang række ukorrekte oplysninger efter lang ventetid, hvorfor det er min opfattelse, at forældelsesfristen må anses for at være suspenderet."

Hertil har selskabet i brev af 11/7 2017 til nævnet bl.a. anført:

> "PFA Pension henviser til vores svar til Ankenævnet fra den 1. juni i år. PFA Pension har i skrivelse af 6. juni 2016, bilag 3, orienteret forsikrede om, at den årlige prisregulering af præmien ingen sammenhæng har med en forsikringsydelse og at disse vil kunne blive reguleret uafhængigt af hinanden.
>
> Endnu engang nævner advokatfuldmægtig …, at forsikrede har haft en forventning ved læsning af kontrakten om, at ydelsen reguleres i takt med samfundsudviklingen. Som PFA Pension skrev i brev til Ankenævnet fra den 1. juni 2017, så mener PFA Pension, at forsikrede i 2016 ikke kan have en berettiget forventning om, at hans udbetalinger skal reguleres efter samme reguleringsprocent med tilbagevirkende kraft fra 2010. Forsikrede har i øvrigt ikke rettet henvendelse til PFA Pension vedrørende reguleringen i perioden fra 2010 til 2016.
>
> Advokatfuldmægtig … opfordrer PFA pension til at oplyse, hvordan man er kommet frem til reguleringssatsen fra 2007 til 2010. PFA Pension kan til dette oplyse, at reguleringen med 1,46% er sket på et fejlagtigt grundlag, hvorfor den blev stoppet og at den rette regulering på 0,5% er givet fra 2010 og fremefter.
>
> Advokatfuldmægtig … giver udtryk for den opfattelse, at PFA pension i sin skrivelse af 10. april 2015, vedlagte bilag A, bevidst ikke har gjort forsikrede og andre tydeligt opmærksomme på ændringer i reguleringen og at PFA Pension har givet ukorrekte oplysninger, hvorfor forældelsesfristen må være suspenderet.
>
> PFA Pension må tage klart afstand fra de påstande.

PFA Pensions brev til forsikrede af 10. april 2015 indeholder information om, at PFA Pension har fulgt op på udbetalingen af invalidepension og vi oplyser i brevet, at vi fortsætter udbetalingerne som hidtil. Derudover oplyses forsikrede om, at da PFA Pension nu vurderer, at hans erhvervsevne er varigt nedsat, tilkendes han præmiefritagelse fra 1. januar 2015. Han orienteres om, hvordan PFA pension har vurderet hans erhvervsevne og han gøres opmærksom på, at han skal rette henvendelse til selskabet, såfremt der sker ændringer i hans situation.

Brevet skal på ingen måde ses som en bevidst handling fra PFA Pensions side om, ikke at gøre forsikrede og andre opmærksomme på ændringer i reguleringen af forsikringsydelser under udbetaling. Brevet er en information til forsikrede om, at PFA Pension fortsætter udbetalingen af invalidepension og bevilger forsikrede præmiefritagelse fra den 1. januar 2015.

PFA Pension henviser spørgsmålet om forældelsesfristen til svarskrivelsen fra den 1. juni 2017."

I brev af 21/7 2017 fra klagerens advokat til nævnet hedder det bl.a.:

"PFA Pension oplyser i skrivelsen, at forsikrede ikke har rettet henvendelse til PFA vedrørende reguleringen i perioden fra 2010 og til 2016. Dette er ikke korrekte, idet min klient flere gange har henvendt sig telefonisk, også om præmiefritagelse.

Samtidig skal jeg endnu engang opfordre PFA Pension til at oplyse, hvorledes regulering tidligere er sket, uanset om dette anses for en fejl eller ej."

Hertil har selskabet i brev af 15/8 2017 til nævnet bl.a. bemærket:

"Hertil kan PFA Pension oplyse, at forsikrede i perioden fra 2010 til 2016 ikke har rettet henvendelse til selskabet om reguleringen. Forsikrede har henvendt sig telefonisk:

- Den 2/3 2010 vedrørende indbetaling af præmie
- Den 19/12 2013 med spørgsmålet om han har præmiefritagelse, hvilket afkræftes
- Den 17/10 2014 igen med spørgsmål om PFA har tilkendt ham præmiefritagelse
- Den 4/3 2015 igen med spørgsmål om han er bevilget præmiefritagelse
- Den 6/3 2015 yderligere spørgsmål om bevilling af præmiefritagelse PFA Pension meddeler forsikrede præmiefritagelse i brev af 10/4 2015. Bilag A.

Forsikrede har således ikke rettet henvendelse til selskabet vedrørende reguleringen i perioden 2010 til 2016.

PFA Pension har tidligere oplyst, at reguleringssatsen fra 2007 til 2010 på 1,46 % er sket på et fejlagtigt grundlag. Denne fejlagtige regulering er ikke sammenfaldende med en regulering efter nettoprisindekset. PFA Pension opdager den fejlagtige regulering, hvorefter den stoppes og den korrekte regulering på 0,5 % ydes herefter fra 2010 og fremefter."

8. 90845

Af skemaet "Tilmelding til Familiesikring Pension og Tab af erhvervsevne – kundens kopi" fremgår bl.a.:

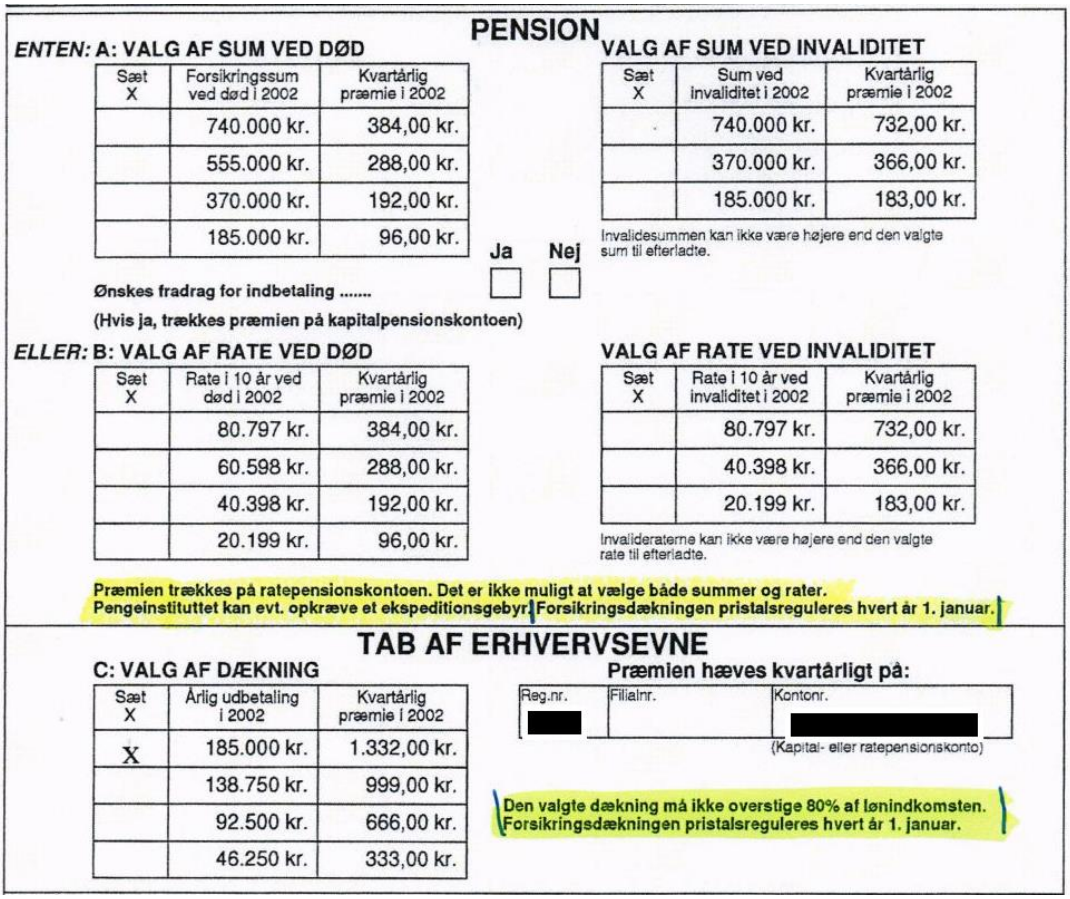

PENSION

***ENTEN:* A: VALG AF SUM VED DØD**

Sæt X	Forsikringssum ved død i 2002	Kvartårlig præmie i 2002
	740.000 kr.	384,00 kr.
	555.000 kr.	288,00 kr.
	370.000 kr.	192,00 kr.
	185.000 kr.	96,00 kr.

VALG AF SUM VED INVALIDITET

Sæt X	Sum ved invaliditet i 2002	Kvartårlig præmie i 2002
	740.000 kr.	732,00 kr.
	370.000 kr.	366,00 kr.
	185.000 kr.	183,00 kr.

Invalidesummen kan ikke være højere end den valgte sum til efterladte.

Ja ☐ Nej ☐

Ønskes fradrag for indbetaling .....

(Hvis ja, trækkes præmien på kapitalpensionskontoen)

***ELLER:* B: VALG AF RATE VED DØD**

Sæt X	Rate i 10 år ved død i 2002	Kvartårlig præmie i 2002
	80.797 kr.	384,00 kr.
	60.598 kr.	288,00 kr.
	40.398 kr.	192,00 kr.
	20.199 kr.	96,00 kr.

VALG AF RATE VED INVALIDITET

Sæt X	Rate i 10 år ved invaliditet i 2002	Kvartårlig præmie i 2002
	80.797 kr.	732,00 kr.
	40.398 kr.	366,00 kr.
	20.199 kr.	183,00 kr.

Invalideraterne kan ikke være højere end den valgte rate til efterladte.

Præmien trækkes på ratepensionskontoen. Det er ikke muligt at vælge både summer og rater.
Pengeinstituttet kan evt. opkræve et ekspeditionsgebyr. Forsikringsdækningen pristalsreguleres hvert år 1. januar.

TAB AF ERHVERVSEVNE

C: VALG AF DÆKNING

Sæt X	Årlig udbetaling i 2002	Kvartårlig præmie i 2002
X	185.000 kr.	1.332,00 kr.
	138.750 kr.	999,00 kr.
	92.500 kr.	666,00 kr.
	46.250 kr.	333,00 kr.

Præmien hæves kvartårligt på:

Reg.nr.	Filialnr.	Kontonr.
[redacted]		[redacted]

(Kapital- eller ratepensionskonto)

Den valgte dækning må ikke overstige 80% af lønindkomsten.
Forsikringsdækningen pristalsreguleres hvert år 1. januar.

I brev af 10/4 2015 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.:

> **"Vi fortsætter udbetalingerne**
> Tak for de nye oplysninger om dit helbred og din erhvervsevne.
>
> Ud fra oplysningerne har vi vurderet, at din erhvervsevne stadig er nedsat til en tredjedel eller mindre. Vi fortsætter derfor udbetalingerne som hidtil.
>
> Da vi nu vurderer dig varigt nedsat, tilkender vi dig præmiefritagelse fra 1. januar 2015."

Selskabet har i brev af 6/6 2016 til klageren bl.a. anført:

> "I forbindelse med din forespørgsel om sammenhæng mellem regulering af præmien og udbetalingens størrelse kan jeg oplyse følgende:
>
> Det er korrekt at prisen for din forsikring er blevet reguleret hvert år, frem til at din erhvervsevne er blevet vurderet varigt nedsat, pr. 1. januar 2015, hvor du er blevet tilkendt præmiefritagelse.
>
> Jf. forsikringsbetingelsernes § 8, stk. 1 fastsættes præmien for et år ad gangen.

Dette er gældende så længe der betales præmie.

Ved din tilkendelse af udbetaling af Tab af Erhvervsevne, er der taget udgangspunkt i den ydelse du var berettiget til på skadestidspunktet. Og det er den ydelse som vil blive udbetalt frem til udløb eller en raskmelding.

Bliver du raskmeldt, og efterfølgende igen berettiget til udbetaling fra din Tab af Erhvervsevneforsikring, vil der blive taget udgangspunkt i dækningen på det nye skadestidspunkt.

Den årlige prisregulering af præmien har således ingen sammenhæng med forsikringsydelsen, disse vil kunne blive reguleret uafhængigt af hinanden."

Ved brev af 7/6 2016 meddelte selskabet klageren, at selskabet havde efterreguleret hans pension fra den 1/1 2010 og frem og på den baggrund opgjort, at klageren skulle have udbetalt 25.266 kr. yderligere af selskabet før skat.

I brev af 15/11 2016 fra selskabet til klagerens advokat hedder det bl.a.:

"Som anmodet den 4. august 2016, hermed oversigt over udbetalinger fra 2007 til 1. december 2016.

Fra	til	udbetalt	regulering i %
01-01-2006	01-01-2007	8.109	
01-01-2007	01-01-2008	8.227	1,46 %
01-01-2008	01-01-2009	8.347	1,46 %
01-01-2009	01-04-2009	8.469	1,46 %
01-04-2009	01-01-2010	16.938	½ til 1/1
01-01-2010	01-01-2011	17.023	0,50 %
01-01-2011	01-01-2012	17.109	0,51 %
01-01-2012	01-01-2013	17.195	0,50 %
01-01-2013	01-01-2014	17.281	0,50 %
01-01-2014	01-01-2015	17.368	0,50 %
01-01-2015	01-01-2016	17.455	0,50 %
01-01-2016	01-12-2016	17.543	0,50 %

Som det fremgår af tabellen, er … udbetalinger før skat, fra 2007 til og med 2009 reguleret med 1,46 %, og fra 2010 til og med 2016 reguleret med 0,5 %.
…
Jf. ovenstående betingelser, er … ikke berettiget til regulering af sin udbetaling. PFA har som det fremgår af tabellen alligevel reguleret udbetalingen i perioden. Fra 2005 har PFA valgt at regulerer lignende udbetalinger med 0,5 %, på trods af, at det ifølge forsikringsbetingelserne ikke er berettiget. PFA vil som udgangspunkt også regulerer … udbetaling fremover."

Selskabet har i brev af 21/4 2017 til klageren bl.a. anført:

"Vedrørende regulering af udbetaling
Af 'Tilmelding til Familiesikring Pension og Tab af erhvervsevne' fremgår det, at forsikringsdækningen pristalsreguleres hvert år den 1. januar. Af betingelserne fremgår det, at gruppeforsikringens ydelser reguleres hvert år den 1. januar i overensstemmelse med

gruppeforsikringsaftalen. Vi kan oplyse, at der er tale om, at forsikrings*dækningen* reguleres hvert år - ikke den udbetalte forsikringsydelse.

Forsikringen er oprettet pr. 31. januar 1997 med dækning ved nedsat erhvervsevne på 163.000 kr. om året. Denne dækning er i henhold til begæringen om forsikringen blevet reguleret hvert år den 1. januar frem til, at udbetaling er påbegyndt.

Der er ikke hverken i henhold til forsikringsbetingelserne eller begæringen om forsikring ret til regulering af den udbetalte forsikringsydelse.

Udbetalingen er til trods herfor hidtil blevet reguleret. Det er vores opfattelse, at udbetalingen ved en fejl er blevet reguleret, uden at der har været hjemmel hertil i betingelserne. Udbetalingen er blevet reguleret med nettoprisindekset i nogle år uden, at der har været hjemmel hertil i betingelserne. Selvom der ikke i forsikringsbetingelserne er hjemmel til regulering af udbetalingen, besluttede PFA Pension for nogle år siden at regulere udbetalingerne med 0,5 % om året indtil videre.

Det er vores opfattelse, at der i medfør af betingelserne for forsikringen ikke er ret til regulering af den udbetalte forsikringsydelse. Udbetalingen er alligevel blevet reguleret med en procentsats fastsat af PFA Pension og vil som udgangspunkt også blive det fremover. PFA Pension finder derfor ikke anledning til at regulere udbetalingen med anden end den besluttede procentsats og finder ikke anledning til at foretage supplerende udbetaling fra policen."

Forsikringsbetingelserne fra 1/1 2002 indeholder følgende bestemmelser:

"**Familiesikring Tab af Erhvervsevne**

Aftalegrundlag
§ 1. …
Stk. 2. Familiesikring Tab af Erhvervsevne tegnes i henhold til gruppeforsikringsaftale indgået mellem foreningen Lokale Pengeinstitutter og PFA Pension, og som det pågældende pengeinstitut har tiltrådt.
...
Dækning
§ 4. Det er en betingelse for dækning, at nedsættelsen af erhvervsevnen har sin virkning i forsikringstiden.

Stk. 2. Den valgte forsikringsdækning fremgår af tilmeldingsblanketten. Derudover kan forsikringsdækningen oplyses af Pengeinstituttet.

Stk. 3. Gruppeforsikringens forsikringsydelser reguleres hvert år den 1. januar i overensstemmelse med gruppeforsikringsaftalen.
…
Præmieberegning og præmiebetaling
§ 8. Præmien for gruppeforsikringen fastsættes for ét år ad gangen.

Stk. 2. Præmien beregnes på baggrund af PFA Pensions tarifer samt gruppens sammensætning med hensyn til alder, køn og erhvervsmæssig beskæftigelse. Endvidere kan præmien reguleres i det omfang, gruppeforsikringens skadeforløb tilsiger det.
…

Præmiefri dækning
§ 9. Ved fagrelateret erhvervsevnenedsættelse er der ikke ret til præmiefritagelse.

Stk. 2. Ved udbetaling på baggrund af midlertidig nedsættelse af den generelle erhvervsevne, er der ikke ret til præmiefritagelse.

Stk. 3. Præmiefritagelse ydes med virkning fra første præmieforfald efter at PFA Pension har vurderet, at den generelle erhvervsevne er varigt nedsat."

Nævnet udtaler:

Klageren har siden 2003 fået udbetaling fra sin erhvervsevnetabsforsikring. Tvisten vedrører, om klageren har krav på, at de løbende forsikringsydelser reguleres, og i givet fald hvordan en sådan regulering skal foretages. Det fremgår af klagerens advokats brev af 3/5 2017 til nævnet, at klageren bestrider størrelsen af den regulering (0,5 % om året), som selskabet har foretaget siden 2010.

Af tilmeldingsskemaet til forsikringen fremgår blandt andet, at "Forsikringsdækningen pristalsreguleres hvert år 1. januar". Af forsikringsbetingelserne af 1/1 2002, som selskabet og klageren er enige om er gældende for forsikringen, fremgår det af § 4, stk. 3, at "Gruppeforsikringens forsikringsydelser reguleres hvert år den 1. januar i overensstemmelse med gruppeforsikringsaftalen". Selskabet har ikke indsendt gruppeforsikringsaftalen.

Nævnets flertal udtaler:

Flertallet finder, at aftalegrundlaget må forstås sådan, at der skal ske løbende pristalsregulering af forsikringsdækningen og forsikringsydelserne, og at der – uden bestemmelser i forsikringsbetingelserne om det modsatte – ikke er belæg for at antage, at en sådan pristalsregulering ikke tillige skal fortsætte, mens forsikringen er under udbetaling.

Som anført af både selskabet og klagerens advokat fremgår det ikke af policevilkårene, hvilket indeks der skal anvendes.

Selskabet har oplyst, at klagerens forsikringsydelser er blevet reguleret med 1,46 % om året i perioden fra 2007 til og med 2009. I 2016 konstaterede selskabet, at der ikke var sket regulering af ydelserne siden 2010, og selskabet har i juni 2016 foretaget regulering med tilbagevirkende kraft fra 2010 med 0,5 % om året og efterbetalt 25.266 kr. til klageren før skat.

Selskabet har i brev af 21/4 2017 til klageren blandt andet anført, at "Udbetalingen er blevet reguleret med nettoprisindekset i nogle år uden, at der har været hjemmel hertil i betingelserne. Selvom der ikke i forsikringsbetingelserne er hjemmel til regulering af udbetalingen, besluttede PFA Pension for nogle år siden at regulere udbetalingerne med 0,5 % om året indtil videre".

I brev af 1/6 2017 fra selskabet til nævnet hedder det blandt andet, at "… PFA Pension regulerer herefter forsikredes udbetalinger for perioden fra 2010 og fremefter med en reguleringssats på 0,5%. PFA Pension vurderer, at en forrentning på 0,5% er rimelig, fordi den svarer til forrentningen i nyere betingelser for denne type forsikring".

Af brev af 15/8 2017 fra selskabet til nævnet fremgår bl.a., at "PFA Pension har tidligere oplyst, at reguleringssatsen fra 2007 til 2010 på 1,46 % er sket på et fejlagtigt grundlag. Denne fejlagtige regulering er ikke sammenfaldende med en regulering efter nettoprisindekset. PFA Pension opdager den fejlagtige regulering, hvorefter den stoppes og den korrekte regulering på 0,5 % ydes herefter fra 2010 og fremefter".

Flertallet finder som ovenfor anført, at klageren har krav på, at hans løbende udbetalinger pristalsreguleres, hvilket efter sin ordlyd vil sige regulering ud fra et pristal.

Flertallet finder, at selskabet ikke er berettiget til som sket fra 2010 at fastsætte en fast reguleringssats på 0,5 % årligt med henvisning til, at en forrentning på 0,5 % efter selskabets opfattelse er rimelig og svarer til forrentningen i nyere betingelser for denne type forsikring. Selskabet har ikke herved foretaget regulering efter pristal, som fastsat i aftalegrundlaget.

Efter en gennemgang af sagen finder flertallet efter en samlet vurdering, at en pristalsregulering passende kan fastsættes på baggrund af nettoprisindekset fra Danmarks Statistik, og at selskabet derfor skal anerkende, at forsikringens ydelser skal reguleres efter nettoprisindekset fra Danmarks Statistik fra 2010 og frem.

Flertallet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet i brev af 21/4 2017 har oplyst, at udbetalingerne tidligere er blevet reguleret med nettoprisindekset i nogle år. Nævnet har videre lagt vægt på, at nettoprisindekset fra Danmarks Statistik må anses for et alment anerkendt indeks, der benyttes til regulering af satser på såvel offentligretligt som privatretligt grundlag.

Selskabet skal herefter genberegne forsikringsydelsernes størrelse fra og med 2010 og udbetale klageren det manglende beløb med tillæg af renter, jf. forsikringsaftalelovens § 24.

Efterbetalingskrav vedrørende ydelser, der forfaldt mere end 3 år før, sagen blev indbragt for nævnet den 9/5 2017, må dog anses for forældede som anført af selskabet, jf. forældelseslovens § 8, jf. §§ 2-3. Disse beløb kan derfor nu ikke længere kræves betalt af selskabet.

Nævnets mindretal udtaler:
Et mindretal finder ud fra det foreliggende om aftalegrundlaget ikke, at der er givet tilsagn til klageren om regulering med nettoprisindekset, når forsikringen er under udbetaling (aktuel).

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

14. 90845

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, PFA Pension, skal anerkende, at klagerens forsikringsydelser fra 2010 og frem skal reguleres efter nettoprisindekset fra Danmarks Statistik. Selskabet skal genberegne forsikringsydelsernes størrelse fra 2010 og udbetale klageren det manglende beløb med tillæg af renter, jf. forsikringsaftalelovens § 24.

Efterbetalingskrav vedrørende ydelser, der forfaldt mere end 3 år før, sagen blev indbragt for nævnet den 9/5 2017, er dog forældede, og disse beløb kan derfor ikke kræves betalt af klageren.

Klagegebyret tilbagebetales.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Mette Eisenhardt